

Declaració de Lizarra

Euskal Herria, 12 de setembre de 1998

AB, HB, PNV, EA, IU, Batzarre, Zutik, ELA, LAB, EHNE, ESK-CIUS, STEE-EILAS, Ezker Sindikala, Hiru, Gogoa, Amnistiaren Aldeko Batzordeak, Senideak, Bakea Orain, Elkarri, Egizan, Herria 2.000 Eliza, Guernika Batzordea, Autodeterminatzioaren, Biltzarrak.

FACTORS PROPICIADORS DE L'ACORD DE PAU A IRLANDA (DEL NORD)

1. Tots els implicats en el conflicte han acceptat que aquest té un origen i una naturalesa política i, consegüentment, que també la seva resolució ha de ser política.

2. El govern britànic i l'IRA van ser conscients que ni l'un ni l'altre serien els vencedors militars i, en conseqüència, van acceptar que el conflicte -en cas de deixar-lo tal com estava- es podia perllongar durant molt de temps.

3. Gràcies a la reflexió de tots els protagonistes del conflicte, l'enfrontament va cedir el seu lloc al treball en comú (al principi entre pròxims, però diferents. Més tard entre contraris i, finalment, entre enemics), sempre amb la pretensió de no excloure ningú d'aquestes relacions.

4. D'entre la varietat de reflexions realitzades es destacaria com a especialment rellevant la concepció, ja antiga, del moviment republicà de construir i apostar per un model de solució al conflicte que abastés i respectés totes les tradicions existents a l'illa. Això va contribuir a reduir els factors de resistència dels partidaris de diàlegs excloents o de polítiques aïllacionistes.

5. Lentament, el diàleg i la distensió sorgits d'aquesta xarxa de relacions van aconseguir el protagonisme i la prioritat que fins aleshores havien tingut l'ús de

la força violenta i la política aïllacionista. Des de les dues bandes es van fer gestos de distensió sense que s'exigissin inexcusablement condicions prèvies per a l'inici del diàleg.

6. El reconeixement del dret d'autodeterminació al conjunt dels ciutadans d'Irlanda ha facilitat un aprofundiment en la democràcia tant pel que fa al contingut (creant noves fórmules de sobirania) com al mètode (donant als ciutadans l'última paraula). Aquestes característiques polítiques que es contenen en l'acord de pau comprenen una concepció de la negociació realitzada, no amb la idea de guanyar, sinó de resoldre el conflicte, incloent-hi totes les tradicions existents a l'illa i situant els projectes polítics en igualtat de condicions de cara a la seva consecució, sense cap altre límit que la majoria democràtica de suport.

7. La presència d'alguns factors internacionals hi va fer un paper significatiu: l'aposta ferma i la participació del govern i el president dels Estats Units en la resolució del conflicte; la bona acollida donada per diferents institucions de la Unió Europea (de la qual són exponents les substancials ajudes econòmiques promeses), el suport demostrat i l'assessorament ofert pel govern i el president de Sud-àfrica al procés.

POTENCIAL APLICACIÓ PER A EUSKAL HERRIA

D'acord amb les característiques amb les quals s'han produït el procés i l'acord

Documents per a u

Signatura de l'acord de Lizarra el passat 12 de setembre. La majoria de les forces polítiques i socials del País Basc s'han agrupat al voltant d'aquest document.

de pau a Irlanda, considerem que el conflicte que afecta Euskal Herria pot trobar diferents vies de resolució, si es tenen en compte les pautes de comportament i les actuacions següents:

Identificació

El contenciós basc és un conflicte històric d'origen i naturalesa política en el qual s'hi veuen implicats l'Estat espanyol i l'Estat francès. La seva resolució ha de ser necessàriament política.

Essent diferents les concepcions existents sobre la pau i la permanència del conflicte, expressades en la territorialitat, el subjecte de decisió i la sobirania política, aquests es constitueixen en el nucli de qüestions fonamentals que cal resoldre.

Mètode

La resolució política només es pot plasmar en un procés de diàleg i negociació obert, sense exclusions respecte als agents implicats i amb la intervenció de la societat basca en el seu conjunt.

Procés

1.- Fase preliminar

El procés de diàleg i negociació es pot propiciar amb converses multilaterals que no exigeixin condicions prèvies infranquejables per als agents implicats, per tal que el diàleg es pugui produir.

2.- Fase resolutòria

El procés de negociació i resolució pròpiament dit, que porta implícits la voluntat i el compromís de tractar les

causes del conflicte, es farà en unes condicions d'absència permanent de totes les expressions de violència del conflicte.

Caràcter de la negociació

La negociació ha de ser global en el sentit d'abordar i donar respostes a totes les qüestions que constitueixen el conflicte, així com a les que són conseqüència d'aquest. No hi ha agendes limitades. En aquest sentit, la negociació no ha de ser concebuda com un procés de guanys particularitzats, sinó per resoldre el conflicte.

Claus de resolució

Això comporta que una negociació resolutiva no suposi imposicions específiques, que respecte la pluralitat de la societat basca, que situï tots els projectes en igualtat de condicions de consecució, que aprofundeixi la democràcia en el sentit de dipositar en els ciutadans d'Euskal Herria l'última paraula en la conformació del seu futur i que es respecti la decisió per part dels Estats implicats. Euskal Herria ha de tenir la paraula i la decisió.

Escenari resultant

L'acord de resolució no continuarà escenaris tancats i de caràcter definitiu, sinó que possibilitarà marcs oberts en els quals puguin tenir cabuda noves fórmules que donin resposta a la tradició i aspiracions de sobirania dels ciutadans i ciutadanes d'Euskal Herria.